Ն° 574 — 1879 ՕՐԻՆԻՄ 1 ՇՈՒՐԱՆ — ԻՐԻՆՃԻ ՕԷՆԷ

ԱՊՈՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ
Մէջիտիէ 20 ղրուշտան
ՕՏԱՐԱՏԱ ԻՋԻՆ
Կէս տարի . . . 140 ղ.
Մէյ մը տարի . . . 75 »
Եռ տարի . . . 40 »

Վիլայաթա ետեսօտ Օսմանը ու ետ էֆրէնտ բօսթատը իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն։
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Կէս մը տարի . . . 110 »
Եռ տարի . . . 60 »
Ռօսիա իւտէթի տախիլ տիր։

Պագլը 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻԱՍՏԵՂ ԲՈԼՈՐԵՏԻՑԻ ԻԼՄԻՑԻ ՎԷ ՄԻԼԼԻՍԻ ՎԷ ՍԱՒՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ ԵՒՊԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐ
Գէջէր սախլը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 5 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 2 »

Խոթուր։ Զանգա, Ճիրքէի վէ սմիւրնա սարրաֆլէյէյէ այլա օրան իրանթէն պէհէս ալրաճակ։
2 վէ 3 ինճի սահիֆէյէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Զիյատէ միւսաէմ իչին իլանթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատը նաֆիսյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան եվրաղ, իսաէ օլունմայաճագ։

Պագլը 1 ղրուշ

Խարէխմանէսի վէ մահթապասը, կիւամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Գապը Զապթիյէ սոկաղը քէօչէսինտէ նում մէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն սումուրը իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեանֆէյի մէվատա հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկնանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեանֆէյի մէքեաթիպին տախի անը հաճընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ 1 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՁԸՐ

Սօն թէլէկրաֆլարտա հիչ պիր մուհիմ հավատիս եօղ տուր։ Պու արալըգ տիրլօմաթլըգ ալէմի էլբօյա տէվլէթլերի պէյնինտէ կիւնէն կիւնէ տէյիշմէքտէ օլան միւնասէպաթ իլէ մէշղուլ տուր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա արասընտա իխթիլաֆ վէ միւպայէնէթ պուլունտուղու վէ ատէթա կիթտիքճէ արալարը պօղուլմաղտա օլտուղու ռիվայէթ օլունույօր։

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա էօթէտէն պէրու միւթէֆիգ պուլունմուշ, վէ պէյնլէրինտէքի իխթիֆաղը պիր արալըգ սօղումասընտան, իքիսինին տէ նէ գատար միւթէզարուր օլտուղլարը կէօրիւմիւշ օլտուղունտան, պու իքի տէվլէթ Պէրլին մուահէտէսինտէն սօնրա, պէյնլէրինտէքի միւնասէպաթը արթըրարագ, էսկի նուֆուզլարընը կէրի ալմագ լիզումունու կէօրմիւշլէր տիր։

Հալ պէօյլէ իքէն, պու իքի տէվլէթ արասընտա իխթիլաֆ վուգու պուլմասը իլէ, իթթիֆաքը կէրի գալմասը շայանը թէէսիւֆ տիր։

Պու իքի տէվլէթ արասընտաքի իխթիլաֆը նէտէ՞ն իպարէթ վէ նէ՞ սէպէպ մէպնի օլտուղու տախի անլաշըլմայօր։ Պիր արալըգ Եունան մէսէլէսի իլէ տէվլէթը Օսմանիյէնին իխթիգրաղը սէպէպլինէ մէպնի օլտուղու զանն օլունմուշ իսէ տէ, պու իքի մէսէլէնին պիրի հագգընտա իթթիֆաղ հասըլ օլուպ, տիկէր տախի պէր թարաֆ օլտուղու հալտէ, իխթիլաֆ պագը օլտուղունտան, տիկէր պիր սէպէպ մէպնի օլմագ կէրէք տիր։ Մըսըր մէսէլէսինտէն սօլայը օլմասը տախի իհթիմալտէն պայիտէյիլ տիր։

* * *

Ալէմանեանը բօլիթիգասընտա տախի, պէյիւք պիր թէպէատիւլ կէօրիւնիյօր։ 1870 թարիխտէն պէրու, Ալէմանիա՝ Ռուսիա վէ Աւսթրիա իլէ միւթէֆիգ պուլունմաղա չալըշմըշ իքէն, պու տէֆա կէօզէրինի զարպա տօղրու չէվիրէրէք, Ինկիլթէրրա իլէ իթթիֆաղ իթմէք իսթէյօր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէքի ըէգապէթ, քէք գօլայ իզալէ օլունուր չէյլէրտէն օլմաղընտան, պիր տէվլէթին այնը վագըթտա հէմ Ինկիլթէրրա, հէմ Ռուսիա իլէ միւթէֆիգ օլմասը միւմքին տէյիլ տիր։

Պու հալտէ Ալէմանիա, եա Ռուսիայը պըրագըպ Ինկիլթէրրա իլէ պիրլէշմէք նէյէթինտէ տիր, վէ թախօտ Ինկիլթէրրա իլէ իթթիֆաղ իթմէք իսթէմէսի, մուվաֆագաթ պիր չէյ օլուպ, Ֆրանսայը եալնըզ պըրագմագ վէ զարպ տէվլէթլերի պէյնինտէ պիր իթթիֆագը հուսուլինէ մահալ պըրագմամագ մագսատընա մէպնի տիր։

* * *

Իթալիա տէվլէթի պիր աղ վագըթտան պէրու, Շարգ իշլէրինէ վէ խուսուսի իլէ Եունան մէսէլէսինէ պէօյիւք պիր էհէմմիյէթ իլէ գարըշմայա պաշլայարագ, Եունանը Արնավուտլուղա այագ պասմասընա, վէ Ատրիաթիգ սէվահիլինտէն, չըմնէք տօղրու ուզանմասընա միւմանաաթ իթմէքտէ տիր։

Իթալիանը պու բօլիթիգասը պիր վագթի էվվէլ զուհուր իթմիշ օլայըը, Ֆրանսա վէ Իթալիա արասընտա տախի մուխալիֆէթի մուհիպ օլաճագ իտի, անճագ չիմտի, Ֆրանսա տախի Եունանը օ գատար իլթիզամ իթմէքեէ պաշլատըգընտան, Իթալիա բօլիթիգասընը պիր թէէսիրի օլմամըշ տըր։

* * *

Էվրօբատան կէլէն սօն զաղէթալարատան անլաշըլտըգընա կէօրէ, Ալամանիա իլէ Իթալիա արասընտա տախի, պիր իթթիֆաղ ալամէթլերի կէօրիւնմէէ պաշլամըշ տըր։ Ալամանիա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտաքի իթթիֆաղ հաղգընտա սէյլէտիյիմիզի, պու պապատ տախի սէյլէէպիլիրիզ։ չիւնքի Ինկիլթէրրա, Ռուսիանը բագիպի օլտուղու կիպի, Իթալիա տախի, Ավսթրիանը բագիպի տիր։ պէնանէն ալէյհ Ալամանեանը հէմ Ավսթրիա վէ հէմ Իթալիա իլէ միւթէֆիգ օլմասը բէք զարիպ տիր։ լաքին բրենս Պիզմարգը բօլիթիգասընա տա ադլ էրտիրմէք բէք գօլայ տէյիլ տիր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աֆոն Հավաս

Գոթան (Իթալիա) 12 յունիս

Էթնա նամ եանար տագը չիտէթի զալէեանը ազարնագտա տըր։ հաթթա խիթամ պուլաճաղը տա զանն օլունույօր։

Լօնտրա 12 յունիս

Թայմզ զազէթասընը Բէթէրսպուրկտան ալտըգը թէլէկրաֆ տըր։ «Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Մ. Տավիտօֆ Պուլկարիսթանա բօլիթիգա մէմուրը թային օլունտու։

«Ռուսիանը ըսրարը իւզէրինէ Աբդսիսթան հիքիմէթի Թուրն-Պրէսնիթ նամ մահալի Պուլկարիսթանա թէրքէ մուվաֆագաթ իյլէմիշ տիր։

(Պ... ...ՆԷ ԲԷԼԷՐՈՖԸ)

Ճէզայիր 12 յունիս

Գօնսթանթինէ էյալէթինտէ Արապլար թարաֆընտան վուգու պուլան իսեանը հավատալարի կիրիրլէր։ տէրլերին էթրաֆը զուչտարըլմըշտըր։

Սֆինա 12 յունիս

Հուսուսը Եունանիյէնին թահիհինէ տայիր օլան միւզաքէրաթա Պաղը Ալի իլէ էնիտէն պաշլամագ իչիւն, հիքիմէթ միւրախասլարընը թային իթմիշ տիր։

Միւշարէյհ միւրախասարը պիրի Տերսաատէթ էյլիսի Մ. Գանուրիսթի, վէ տիկէրի տախի Բէթէրսպուրկ էյլիսի Մ. Պրաիլասարը։

(Վէֆէր զազէթասընա յէտէյէն Բէլէրոֆ)

Շնգօտրա 29 մայիս

Գարատաղ թահտիսի հուսուսա գօմիսիօնունա Ավնամուտլար թարաֆընտան հիւճիւմ իլէ թաշ վէ թիւֆէնգ աթըլըգընա տախը Բակուդա թէլէկրաֆը գաթիին եաան տըր։ Գօմիսիօն չիմտիյէ գատար ահալի թարաֆընտան հիչ միւշքիլաթ կէօրմէմիշ տիր։

Տէվլէթը ...ԷՅԷ գօմիսէրէ
ՄԻՐԻԼԻՎԱ ՎԷԼԻ ՐԻԶԱ

ԹԷՎ ՃԻՀԱԹ

Նէյտէ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, Դայսերիյէ միւթէսարրըֆը սապրգ իղզէթ պէյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ռումելիի Շարգի թանզիմաթ գօմիսիօնու, վիլայէթին իսարէի ումուրու մայիսէսինին Այէգօ բաշայա թէվճի օլունմասընա իթթիֆաղը արա իլէ գարար վէրմիշ, վէ պու գարարընը իճրասը գօմիսիօնու մէզքիւր բէյիսի մուվաֆագաթը պուլունան Ավսթրիա մուրախասը Մ. Գալայիյէ հէվալէ օլունմուշ տուր։

—Շուէտ վէ Նորվէկիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Լիրենոֆ ուինքի կիւն մէզունէն Օթօգոլմ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու Տէրսաատէթտէ պուլունան Կէլիպօլու գօմանտանը Սէլամի բաշա հապրէթլերի եարընը մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իսէճէք տիր։

—Այտընը վիլայէթի տախիլինտէ Թավաս գազասը գա մագամը Մուսթաֆա Նազմի էֆէնտինին պաղը չիւրէքեասը իլէ իանէի հարպկիյէտէն իքի եիւզ զուրուշտան միւթէճավուզ սըրգաթը զուհուր իյլէտիյի ճիհէթլէ, թահթը մուհաքէմէյէ ալընաճաղը սըրատա Տէրսաատէթէ ֆիրար իյլէտիյինտէն, վիլայէթը միւշարիլէյհատան զապթիյէ նէզարէթինէ վուգու պուլան իշար իւզէրինէ, էֆէնտիի միւմիլէյհ տէրհալ տէրտէսթ օլունմուշ տուր։

—Պու կիճէ Սթամպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինէ գարիպ Թրամվայ ճատտէսի իւզէրինտէ պիր գօնաղընն սէյիսի, մէզքիւր գօնաղընն ալթընտա պիր տիւրքեանտա սարրաֆլըգ իթմէքտէ օլան 17—18 եաշընտա պիր ենիտուտ տէլիգանլըսընը, պիր թագրիպ գօնագ պաղչէսինէ ալարագ օրատա գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ վէ հարէմ թարաֆընտան իշիտիլիպ տերագապ զապթիյէ ճէլպէյլէ, գաթիլի մէրգումախզու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։

Ռիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, մէզքիւր սուի գատտըն սէպէպի, սէյիս Եահուտի տելիգանլըսընը ըրզընա կէչմէք իսթէմիշ իսէ տէ, Եահուտի թէսիմ օլմամըշ վէ սէյիսին չէհվէթը հայվանանէսինտէն նէշէթ իտէն հիտտէթը վահչիանէսինէ գուրպան կիթմիշ տիր։ Պիզճէ ինսանլըգտան սըրա պէհրէսի օլմայան չու սէյիսի մէզքիւր սօգաղընն պաշընտա իպրէթը ալմ[illegible] ճէզան սէղա օլամազ։

—Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլէրինին զէմանը սէտարէթինտէ, մալիյէճէ պիր գարարը սագիմ վէրիլէրէք, ումումի տույունաթ ֆաիզլերի նըսբի նըսբա թէնզիլ իտիլուպ, նըսֆը վէրիլէճէք վէ նըսֆը տիկէրի իչին տախի էնիտէն էհամ չըգարըլաճագ վէ եիւզտէ պէշ ֆաիզի պիր գուրսընը պուլունաճագ իտի։ Նասըլ քի տէօրթ պէշ սէնէտէն պէրու կէօրիւմիւշ տիր, պու գարարընն հիչ պիր մուհասէպաթը վէ սէմէրէսի օլմատըգտան պաշգա, հաթթա իթիպարը մալիյի պիթիւն պիթիւնէ մահվ իթմիշ վէ վուգուաթը ախիրէ տախի իսթէթ կէլէրէք, գարարը մէզքիւրընն իճրաաթընը տա քեամիլէն միւմքինսիզ իթմիշ տիր։

Տիւնքի թէրճէմանը Հաֆէզ ղազէթասը, պու գարարա տայիր օլուպ, հէնուզ նէյը օլունմայան պէշ ալթը եվրագը բէսմիյէի միւհիմմէյի իլան իթմիշ իսէ տէ, պու կիւնքի նիսսէսիմիզին միւսատէսի օլմատըգընտան, օգույանարըմըզա մաֆիսմաթ օլմագ լազրէ, սըրասը յա եարընքի նիսսէսիմիզէ տէրճ իսէճէյիզ։

—

Կէչէն կիւն Մաֆ., Ղալաթատա, ֆէօբրիւ պաշընտաքի Հալաճեան Բարսեղ էֆէնին ինչա իթիտրմէքտէ օլտուղու պինատա իշլէյէն ֆիւրալէրլէ մէզքիւր պինանը եանընտա պուլունան պիր ուֆագ իսկէլէքտէ՝ էրմէնի համ մալլարը արասընտա պիր արպէտա զուհուր իթիտիինի եազարագ, պուրատա պիր էրմէնի եաբուսունտա պիլէ էրմէնիլէր ֆիւրալէրտէն տաեագ եէեօրլար տէմիշ վէ պու թապիրաթընտա սահիպի պինայա պիր գուզուր վէ գապահաթ իսընատընը իմա իթտիրմիշ տիր։

Պիզ եազընտան էֆ. ի մումանէյհի սալա թանըմայըզ։ լաքին էօթէտէն պէրու միլլէթբէրվէրլիք նամ ու չէօհրէթինի իչիթմիշ օլտուղումուզտան, շու իսնատ տօղրուսու թաաճճիպ վէ հաթթա էսֆիմիզի մուճիպ օլմուշտուր։ Իքի ճահիլ հաշարաթ արասընտա չըգան միւնազասյա, սահիպի պինա նանը մէսուլթուլթուլուպ տա, մէզքիւր հավատիս եազըլտըը սըրատա, կէօյա զիմէտխալ կիպի կէօսթէրիլմէք իսթէնիր։

Թահգիգաթըմըզա կէօրէ, իչէ սալ սէպէպիյէթ վէրէնէր տէ մէրգումամ համալլար իմիշ։ չիւնքիւ մէզքիւր իսկէլէնին եանընտա էֆէնտիի մումանիլէյհին սալ քէնտի մալի օլան պիր արասընին իւզէրինտէ պիր թահթարէրտէ եաբաբրմագ իսթէմէյինտէ, տայմա մուխալիֆէթ իտուպ, եըգարլար իմիշ։ Պու չէյ հագսըզլըգ օլուպ, հագսրպրդը տա միւտաֆէա՝ զարարպատէն տիր։

—

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

1872 ՍԷՆԷՍԻ %9 ՖԱՅԻԶԼԻ ՕՍՄԱՆԼՈՒ ԽԱԶԻՆԷ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

Խազինէի ճէլիլէի Օսմանիյէնին 1872 սէնէսի %9 ֆայիզլի վէ A. B. C. սերիլի թահվիլաթ համիլէրինտէն, թահվիլաթը մէզքիւրէյի, 100 լիրա իթիպարի օլարագ 55 լիրա նիսպէթինտէ, %5 ֆայիզլի էհամը ումումիյէյէ թէպալ իթմէք իսթէյէնլեր, 1879 սէնէի հաղրէնին 1/13 յունիսինտէն 1/13 յուլիսինէ գատար պիր այ միւտտէթինտէ Գրէսի Ժէնէրալ Օթօման Պանգասընա կելիպ պէհան իթմէլի վէ սէնէտաթընը տէբօղիթօ էյլէմէլի տիրլեր։

Տէբօղիթօ օլունան սէնէտաթ իւզէրինտէ 1876 յուլիսինին գուբօնու պուլունմալը տըր։ Պու սէնէտաթ, թէպտիլ օլունմասընը միւպէյին տամգա պասըրըպ, տէօրթ կիւնտէն սօղրա սահիպինէ իատէ օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր Պանգա պէճան վէ տէբօղիթօ օլունտուղու թարիխտէն իքի այ սօղրա սէնէտաթը մէզքիւրէյի ալըպ, եերինէ՝ 1876 յուլիս գուբօնը տախի իւզէրինտէ օլարագ, %5 ֆայիզլի էհամը ումումիյէ սէնէտաթը վէրէճէք տիր։

Մամաֆիհի, իւզէրինտէ թէպտիլ օլունմասընը միւպէյին տամկասը օլան խազինէ թահվիլաթընը համիլ օլանլարը, տէյիշիրթմէք իչին նէհայէթ 1879 դէկէմբէր 31 է գատար մէզքիւր Պանգայա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

Սթամպօլ 1/13 յունիս 1879

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Պօլսատան վէ խուսուսիյլէ Թաշրալարտան մեթպաամըզա, էքսէրիյա չախսիյաթա ալիտ օլարագ, ումումիյէթէ ասլա մէնսուպիյէթի վէ ֆաիտէսի օլմայան պիր Թագըմ պէնտ վէ մէքթուպ վէ էվրագը սայիրէ կէօնտէրիլմէքտէ իսէ տէ, պէյանէ հաճէթ օլմատըղը վէճհլէ, պունլարըն հէման հիչ պիրի տէրճ օլունմայըպ, պաթալա աթըլմագտա օլտուղունտան, պունտան պէօյլէ զահմէթ իտուպ տա պու տիւրլիւ մուհարրէրաթ իրսալ օլունմամասը, վէ եախօտ մութլագա տէրճի արզու օլունտուգտա, մէսարիֆի Թապիյէսի տախի պիրլիքտէ կէօնտէրիլմէսի խասսէթէն իլան օլունուր։

ՆԻԶԱՄԱԹ

Ատլիյէ նէզարէթինէ մէրպութ մէհաքիմի նիզամիյէ վէ տէվաիրտէ ալընմասը լազըմ կէլէն խարճլարը միւպէյյին օլուպ 573 նօմէրօլու նիւսխէմիզէ տէրճ խըլէն Թարիֆանըն պագիյէսի տիր։

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՖԱՍԸԼ

Իճրա խարճլարը պէյանընտա տըր։

Ալթմըշ պէշինճի մատտէ։ Իլամաթըն իճրասընտան տօլայը ալընաճագ խարճլար, նիզամաթը մախսուսէսինէ Թէվֆիգէն ախզ օլունուր։

ԵԻՐՄԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

Տէպլիղաթտան ալընաճագ խարճլար պէյանընտա տըր։

Ալթմըշ ալթընճը մատտէ։ Մէհաքիմէ վէ եա վէքիլէ վէ եախօտ ատլիյէ նէզարէթինէ մէրպութ օլան տէվայիրտէն պիրինէ նուգուտ վէ էվրագը նագտիյէ վէ եա գիյմէթլի էչեանըն Թէվտիի իչիւն, եիւզտէ եարըմ խարճ ալընաճագ տըր, վէ միւտտէթի Թէվտի պիր սէնէյի Թէճավիւզ իտէր իսէ, պէհէր սէնէ իչիւն ֆազլա օլարագ եիւզտէ րուպ ալընաճագ տըր։

Ալթմըշ եէտինճի մատտէ։ Մէհաքիմէ վէ եա վէքիլէ Թէվտի օլունան նուգուտ վէ էվրագը նագտիյէ վէ եա գիյմէթլի էչեա վէ հէր նէվի էվրագ իչիւն պիր զապթնամէ Թանզիմ օլունուպ, պու զապթնամէնին գայտըճէսի վէ վարագայի սահիհէ պահասը, միւսթէթիլ մահքէմէլէրինտէ ճարի օլան ռուսումէ Թապի օլաճագ տըր։

Ալթմըշ սէքիզինճի մատտէ։ Իշպու վէ էվրագը նագտիյէնին Թագտիր գըյմէթի, ռուսումինէ Թէվֆիգէն իճրա օլունաճագ տըր։

ԵԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

Պէրրէյէ տաիր քէշֆ խարճլարը պէյանընտա տըր։

Ալթմըշ տօգուզունճու մատտէ։ Պիր չէյին տէվրը Թասարրուֆու զըմընընտա տաավի գալտըրմանտէն Թանզիմ օլունաճագ սէնէտ իչիւն, օլ չէյին գըյմէթինտէն եիւզտէ եարըմ խարճ ալընաճագ, վէ հէր հալտէ պու խարճ եիւզ ղուրուչտան տուն օլմայաճագ տըր, վէ էչեայը մէզքիւրէնին պէյ վէ միւպայիէսինտէ գըյմէթի ուսուլինէ Թէվֆիգէն Թագտիր գըլընաճագ տըր։

Եէթմիշինճի մատտէ։ Իճար վէ իսթիճար մուգավէլէնամէսի իչիւն միւսթէթիր իճար նէ օլուր իսէ օնտան, եիւզտէ եարըմ խարճ ալընաճագ, վէ ֆագաթ պու պահատէ ալընաճագ խարճ, հէր հալտէ էլլի ղուրուչտան աչաղը օլմայաճագ տըր։

Եէթմիշ պիրինճի մատտէ։ Պու եօլտա իճար վէ իսթիճար մուգավէլէնամէլէրինին ախիրէ տէվրի վէ եախօտ մէհքէմէլէրէ ախիրէ իճարը, վէ եա իճարըն ֆէսխի հագգընտա օլան մուգավէլէնամէլէր իչիւն սաթըր գան միւսթէթիլ իճարէսինտէն, մատտէի սապղատատա պէյան օլունան խարճ ալընաճագ տըր։

Եէթմիշ իքինճի մատտէ։ Պիր տէյն սէնէտինին Թանզիմինտէ հալի օլտուղու միգտարտան, եիւզ պին ղուրուշա գատար իսէ, եիւզտէ եարըմ, վէ զիյատէսի իչիւն պիր պին ղուրուշտա իքի ղուրուշ ալընաճագ, վէ հէր հալտէ իշպու րէսմ էլլի ղուրուշտան աշաղը օլմայաճագ տըր։

Եէթմիշ իւչիւնճիւ մատտէ։ Պիր տէյնին Թէմինի միւտտէթի հագգընտա Թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէտէն, մատտէի սապղատատա պէյան օլունան խարճըն նըսֆը ալընաճագ, ֆագաթ պու րէսմ տախի հէր հալտէ էլլի ղուրուշտան աշաղը օլմայաճագ տըր։

Եէթմիշ տէօրտիւնճիւ մատտէ։ Պիր տէյնին Թէճտիտի հագգընտա Թանզիմ օլունան այրը քէֆալէթնամէտէն 72 ինճի մատտէտէ մուհարրէր օլան րէսմլէր ալընաճագ տըր․ քէֆալէթ ասըլ տէյնի սէնէտինտէ Թահրիր գըլընար իսէ, այրըճա պիր րէսմ ալընմայաճագ տըր։

Եէթմիշ պէշինճի մատտէ։ Րէհին մուգավէլէնամէսի վէ սուլհնամէ վէ իպրանամէ իչիւն, քէֆալէթ 72ինճի մատտէտէ պէյան օլունան րէսմլէր ալընաճագ տըր։

(Տէվամը)

ԱՐՆԱՎՈՒԹ ՄԻՒՐԱԽԽԱՍԼԱՐԸ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

Տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Եունանիսթան արասընտա Եէնի Եէալէթի հագգընտա իխթիլաֆը էֆքեար պուլունուպ, պունտան տօլայը պիր վագըթտան պէրու կէրէք տէվլէթէյնը միւշարիլէյհիմա վէ կէրէք տիւվէլը սայիրէ պէյնինտէ պիր չօգ միւզաքէրէլէր վէ միւքեալէմէլէր ճէրէյան իթմիշ վէ պու տէֆա տա մէսէլէի մէզքիւրէնին Օթթամպօլտա եինէ իքի տէվլէթ արասընտա միւզաքէրէ օլունմասընա գարար վէրիլմիշ օլտուղու մալիւմ տիր։

Եունան տէվլէթինին պու մէսէլէտէ խտտասը Եէնի Եէալէթինին, Եանեա չէհրի տէ պէրապէր օլարագ, քէնտիսինէ Թէրքի միւթալէպաթընտան իպարէթ օլտուղու ճիհէթլէ, Արնավուտլար, Եունանիսթանըն Թահթը հիւքիւմէթինէ կիրմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, եա մէմալիքի Օսմանիյէտէն չըգարըլմամալարը, վէ եախօտ միւսթագիլլէթ Թահվիլ օլունմալարը խըթթասը մէմուրիյէթիյլէ Ապտիլ վէ Մէհմէտ Ալի պէյլէր միւրախխասլըգ սըֆաթընտա պիւթիւն Եւրօբայը կէզմիշ օլուպ, հալ պու քի պու մէսէլէտէ Եւրօբաճա էն զիյատէ ալագատար օլան տէվլէթ՝ Իթալիա օլտուղունտան, պու սէյահաթլարը հէրսինտէն զիյատէ Րօմայա վուգու պուլան զիյարէթ ճալիպի տիգգաթ օլմուշ, օրատա նէ սուրէթլէ գապուլ օլունտուգլարընըն Թաֆսիլաթը, Նէւրո- կազէթասընըն Աթինա մուխպիրինտէն ալտըղը պիր մէքթուպտա միւնտէրիճ օլտուղու ճիհէթլէ, պէրայի մալիւմաթ պէր վէճհի աթի Թէրճէմէ վէ նագլ օլունմուշ տուր։

«Արնավուտ միւրախխասլարը, Րօմատա գօնթ Թօրնիէլլինին Թէվէճճիւհինի ճէլպ իթթիքտէն սօնրա, Իթալեանըն տիկէր էրքեանը բօլիթիգասընա տախի այնը հըսսիյաթը հըսս իթթիրմէյէ չալըշմըշլար։ Սօն վուգուաթլարտան պէրու Չարգտա պէօյլէ ճէհէլմիյէթ քեսպ իթմիշ օլան Ալպանիա նուֆուզընա մուգապիլ իթմէք իչիւն, Իթալեատան կէլէճէք հէր էմրէ իթաաթ իթճէքլէրինի մումաիլէյհիմա միւրախխասլար վաատ իթթիլէր։ Պունլար քէնտիլէրինի, Միւսլիւման վաթանտաշլարընտան զիյատէ խըրիսթիյան վաթանտաշլարը Թարաֆընտան մէքեալէթէն կէլմիշլէր կիպի կէօսթէրէրէք, Արնավուտլարըն Եունանէթ խաքիմէսի իչիւն Իթալեանըն մուավէնէթինի Թալէպ ու խըթտա իթմիշլէր տիր։

Պու պապտէ Իթալեա գապինէթօսը վէ խուսուսիյլէ խարիճիյէ նազըրը Թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապ մալիւմ իսէ տէ, գապինէթօյա մուհիպպ օլան պէօյլէ գէզէթէլէրին վէ մուխալիֆ Թարաֆտարանըն ճէվապլարը պէք իւմիտպախշ տէյիլտիր։

Պու տէթէյիմիզի խըսաթ իթմէք իչիւն, խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէբրէթիս գապինէթօսունուն իլթիզամ խտէն օրգանըն րէիսի Մ. Գրիսբի իլէ Արնավուտ մէպուսլարը արասընտա ճէրէյան իտէն մուհաքէմէի միւքեալէմէյի նագլ իտէլիմ։

Միւմայիլէյհիմա մէպուսլար, քէնտի էֆքեար վէ մէնվիյաթընը Մ. Գրիսբիյէ արզ իթտիքլէրինտէ, միւշարէլէյհ պէր վէճհի աթի ճէվապ վէրմիշտիր.—«Սիզին էֆքեարընըզըն գուվվէտէն ֆիլէ խըրաճը իչիւն իթալեատա մուավէնէթ պուլապիլէճէյինիզէ իհանթըրլըղա Թաահհիւտ իտէրիմ։ Լէքէր Արնավուտլուղըն Թէճէտտիւտ վէ քեսպի հայաթ իթմէսինի իսթէր իսէնիզ, եալընըզըղ Թարիգինի պուլա մուվաֆագ օլունամազ։ Պէնիմ տէ սագլ Արնավուտ օլտուղումու պէլքի պիլմէզսինիզ, լաքին պիլմէլիսինիզ քի Արնավուտլուղը պէն ալա Եունանիսթանա պիր տիւշման ատտ իթմէքտիմ։ Սիզ Րումլարըն գուվվէի ֆիքրիյէ վէ միւթաքէսինէ խայիրթէն խալի մալիքսինիզ վէ Խրիս[illegible] Րումլարա բէք պէնզէրլէր. պինաէն ալէյհ, պու մագսատընըզ [illegible] միւրաճաաթ իտէրսինիզ։ Խըրսըզ վէ ագրապանըզա պիր մէքթուպ եազարսանըզ նէ՛ լիսան գուլլանըրսընըզ։

Ապտիլ պէյ ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր օլարագ տէտի.

—Թիւրքճէ լիսան։

—Տէտիյինիզ տօղրու տէյիլ տիր, ճէվապ վէրտի Մ. Գրիսբի։

Պունուն իւզէրինէ Մէհմէտ Ալի պէյ իչէ կիրիպ չէօյլէ սէօյլէտի,

—Սահիհ տիր քի Թիւրքճէ պիլմէյէնլէր Րումճա եազարլար.

—Լաքին Թիւրքճէ պիլմէյէնլէրինիզ տէ, տէտի Մ. Գրիսբի, 100տէ 99 տըր։ Ցահա էյլէյիմ պիր լիսանընըզ օլմատըղընտան վէ օլմայաճաղընտան, Րումճայը գուլլանմագտասընըզ։

Սիզ Արնավուտլարըն տավասընը էյի միւտաֆաա իտէմէյօրսունըզ։ Մատէմ քի Արնավուտլուգ քէնտի քիթապէթինի, մէարիֆինի, մէտէնիյէթինի վէ խուսուսիյլէ րուհընը Րումլարտան էօտիւնճ ալըյօր, էկէր Եունանիսթանըն մուավէնէթինէ կիւվէնմիշ օլսա, քէնտի միլլիյէթինի Թէճէտտիւտ վէ քեսպի հայաթ իտէճէյինի իւմիտ իտէպիլիրսինիզ։ Եունանիսթան իլէ Թիւրքիա արասընտա պիր մուհարէպէ վուգուու իլէ Արնավուտլուղըն քէսափ հայաթ իտէճէյինէ ասլա ինանամամ, վէ էօյլէ պիր չէյէ տէ չալըշամամ։»

Լիպերալլար, Արնավուտ միւրախխասլարընա տահա սըրըպ ճէվապ վէրմիշ օլտուգլարընտան, պու սուրէթլէ միւմայիլէյհիմա Ապտիլ վէ Մէհմէտ Ալի պէյլէր Իթալիատան պէօյլէ պիր իւմիտլէ աւտէթ էյլէմիշլէր տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Էրզրում մուխապիրիմիզտէն աթիտէքի մէքթուպու ախզ իթմիշիզ տիր․

. . . Խմբագիր,

Գիւղերն ըրած պտոյտներէս վերադարձս 2 օր կը լինի, ինձմէ 3 օր առաջ տեղս հասած էին կառավարութեան կողմանէ ղրկըւած գօմիսէրներն որոց ընդունելութեան ներկայ չգտնուելուս շատ կը ցաւիմ։ Լսեցի որ թէ՛ կառավարութեան և թէ ազգային կողմանէ մեծ ընդունելութիւն և պատիւ եղած է, որոց մանրամասնութիւնքը անշուշտ այլք գըրած կը լինին։ Եուսուֆ փաշան մաքսապետին, իսկ Ազարեգեան եղբարքն Պաստըրմաճեաններու տունն հիւրընկալուած են. մի օր վերջ պաշտօնական այցելութիւնք սկսած և դեռ ցայսօր կը շարունակի. մեծ յոյս ունիմք թէ շատերու սխալ կարծիքն, այն է թէ բան մը չկարենալ ընելնին, կը ցըրեն իւրեանց աչալուրջ գործունէութեամբն ազգին և կառավարութեան շահուց վրայ հիմնեալ, և անտարակոյս իւրեանց ամենամեծ շահն ու փառքը պիտի համարին ազգին դատը պաշտպանելն, տկարին նեցուկ լինելն, բռնաբարելոյն իրաւունքը բարձրացնելն, հարստահարելոյն կեանքն, պատիւն ու ինչքը ապահովելն, պաշտօնակալաց զեղծումներն ուղղելն ու յանցաւորներն պատժելը, ևն, ևն, զոր մի առ մի թուելն աւելորդ կը համարիմք։

Այժմ տեղւոյս ազգայինքն, մասնաւորապէս կարգ մը երիտասարդք խիստ ոգևորուած են և ազգին յառաջդիմութեան ու շահերուն ամենաջերմ պաշտպան հանդիսացած, այնպէս որ ամենաոխերիմ թշնամիներ կը համարուին այն ամենը՝ եթէ հակառակ վարմունք մի ցոյց տան, որոյ կենդանի մի օրինակն է Մամբրէ եպիսկոպոսն որն որ այս տեղէն բացակայութեանս եկած էր՝ տեղ դալու համար, չգիտեմ թէ որմէ՞ կամ ի՞նչ շահերէ դրդեալ այդ երիտասարդաց դէմ զինիլ ու անուանարկել կը յանդգնի, և շուտով մը իւր պատիժը կը կրէ, յորձակողական դիրքը փոխելով պաշտպանողական դրութեան մէջ կը մնայ թէև, բայց կարնեցւոց ամենուն աչքէն կիյնայ, և իւր նշանակութիւնը բոլորովին կը կորսնցանէ բաց ի մի քանի կուսակիցներէ՝ որք արդէն իրենց դերն առած են և ամեն խոհական անձանց քով համարումին կորսնցուցած, հարկ չեմ համարիր յականէ յանուանէ յիշատակել։

Ինձ այնպէս կը թուի թէ՝ հեռագհեաէ գաւառացիք Պոլսեցւոց դաստուռ պիտի դառնան և իւրեանց օրինակներովը զանոնք կըրթեն, և ասոր մեծ դաս մը պիտի՛ լինի բոլոր կղերականաց եթէ Պօլսեցիք ևս կարնեցւոց օրինակին հետևելով այդ խառդախ կեղծաւոր կրօնաւորին երեսը թքնեն իբրև անպիտանաց անպիտան. այո՛ պէտք է համայն Պօլսեցիք միասին այդպիսի հոգեւորականաց խօսք հասկցնեն և ուղղեն. քանզի այդ կարգի կղերք ազգին շահն ու յառաջադիմութիւնը իւրեանց փառաց համարելով ամեն ազդօգուտ ձեռնարկ խափանելու կը ջանան իւրեանց բոլոր զօրութեամբն։ Մեր սիրելի Սրբազան Պատրիարքն և Երեսփ. Ժողովն պէտք է այս կէտըն խորին ուշադրութեան առնուն, քանզի պէտք է համոզուիլ որ այս տեղեր մեծաւ մասամբ Ժողովրդի շահն, յառաջդիմութիւնն, Առաջնորդներու կամ կղերներու ձեռքն է. նոքա են վարիչ, զեկ, ու յարդարիչ. հետևաբար պէտք է այնպիսիներ ղրկել այս տեղերն որ ազգին օգուտն, ժողովրդի յառաջդիմութիւն՝ իւրեանց շահն ու փառքէն նախադաս համարին և բառնան ամեն խաչ ու խութ որ կրնայ արգելք լինել այդ ընթացքին։

Այսօր միջոցս կարճ լինելով սեղմուած եմ վերջ տալ, գիւղերն ըրած պտոյտներէս հաւաքած տեղեկութիւններս պատեհիւ մը ձեզ գրելու խոստմամբ։

Ընդունեցէք յարգանքներս

1879 Մայիս 12/25 Կարին

Վանի մուխապիրիմիզտէն վարիտ օլան մէքթուպ տուր։

ՎԱՆԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

1879 ապրիլ 28

Վանայ քաղաքական Ընդ. ժողովի ընտրութիւնը։

Որովհետև կարևոր գործողութիւններ կը կատարուին Վանայ մէջ այս օրերը, ես արժան համարեցի այս օրէն սկսեալ տեղեկութիւններ գրել ձեզ այդ անցքերուն վրայ և կը յուսամ թէ չէք մերժեր հրատարակել Թէրճէմանի մէջ։

Վաղիւ 1879 ապրիլ 29 է։ Վանայ համար շատ նշանաւոր մի օր է այդ, վասն զի Վանայ քաղաքի և Այգեստանի բոլոր շրջականերն միանգամայն գաւառական Ընդհ. Ժողովոյ համար երեսփոխաններ պիտի ընտրեն։ Վանայ բաղդը վաղիւ պիտի վճռուի. Ցանուար 5 ին Ֆրանսայի վիճակն որոշուեցաւ, վաղիւն ալ Վանայ վիճակը իւր վերջին կերպարանափոխութիւնը պիտի առնեայ։ Յառաջդիմական և յետադիմական կուսակցութեանց վերջին ճակատամարտն վաղիւ կը կատարուի, երկուստեք այնչափ աշխատութիւն թափուած է որմէ աւելին անել անկարելի է Վանայ մէջ։ Ապրիլ 21 ի կիրակին բոլոր թաղերու մէջ ընտրողաց և ընտրելեաց ցանկեր կախել պատուիրուեցաւ և այն օրէն մինչև այժմ գրեթէ ոչ ոք չմնաց անտարբեր։ Այսօր շաբաթ է և 24 ժամ մնացած է վերջին ճակատամարտին, բայց տակաւին հակառակ կուսակցութիւններն մասնաւոր անուն մը առած չունին։ Միայն թէ չարաչար աշխատութեամբ կը ջանան իւրաքանչիւրն իւրեանց կողմի մարդիկը ընտրել տալ։ Համառօտ գաղափար մը տուած լինելու համար, եղած աշխատութեանց վրայ՝ հետևեալներն պատմել բաւական կը համարիմ։

Երկու կուսակցութիւններն իւրաքանչիւր թաղերու մէջ մասնաւոր գօմիթէներ ունին, գօմիթէներուն ալ յատուկ տեսուչներ ընտրուած են բոլոր տեսուչներուն

ալ մէյմէկ ընդհանուր տեսուչ ընտրուած է։ Ընդհանուր տեսուչներն ունին իրենց կեդրոններ խորհրդական անդամներով, այդ կեդրոններէն որոշուեցան իւրաքանչիւր կուսակցութեան համար ընտրելիներ և թաղային գօմիթէներուն հաղորդուեցան։ Շատ հետաքրքրական է ընտրելիներն որոշելու պատմութիւնն. դեռ մինչեւ երէկ երեկոյ վճռապէս որոշուած չէին և գօմիթէներն վերջին որոշման կը սպասէին, իբրեւ վերջին հեռագրի։ Ընտրելիներն մեծ դժուարութեամբ ձեւերուն սացան, զի հարիւրաւոր անդամ փոփոխութիւններ կրեցին. խիստ շատ մարդիկ այս շաբթու քաղաք գործի չգնացին և Այգեստան մնալով ժողովուրդ համոզելու գրաւեցան։ Գիշերներ, դուք կը տեսնէք անթիւ լապտերներ ղրոս մարդիկ ի ձեռին թաղէ թաղ կը պտըտին ժողովներ դումարելու և քուէտուներու ցանկ շինելով զանոնք գործի շարժելու։ Հարուստ, միջին և սոսրին կարգի ամէն անհատներն ալ մասնակից են այս աշխատութեանց։ Երեմիա եպիսկոպոս յայտնի չէ թէ ո՛ր կուսակցութեան կը պատկանի, միայն այս յայտնի է որ երկուքն ալ կը ցանկան որ իրենց հակի, թէեւ չեն սիրեր զինքը։

Բաւական զարմանալի է որ Վանայ ժողովուրդ այս ասոիճան մեծ կարեւորութիւն կը տայ Երեսփ. ընտրութեանց. կարծես թէ այդ ընտրութեամբ նախագահ մը կամ կայսր մը պիտի ունենային Վանցիք։ Այս երեւոյթ նշան է թէ Վանայ ժողովուրդ մեռեալ չէ։ Սրտերնիս կը տրոփայ, չդիտենք թէ վաղիւ երեկոյին ի՞նչ վերջ պիտի ունենան եղած աշխատութիւններն. թէեւ մարդաբէ չեմ, թէեւ երկու կուսակցութեանց ո՛չափ մարդ ունենալն չգիտեմ վճռակի, բայց զայս հաւատի կրնամ ասել որ երթէ յառաջդիմականներն չկարենան շահիլ, պատճառ այն է որ ի սկզբան երկպառակեցան իրենց մէջ և ընտրելիներն մինչ երէկ իրիկուն հաշիւ վերջնականապէս որոշուեցան, թէպէտ և մինչեւ այս ժամուն միայն մէկ թաղի ընտրելիներուն վրայ դեռ անհամաձայնութիւն կայ։ Վերջապէս մեծ իրարանցում կայ ամէն տեղ։ Առաջնորդարանը յատկապէս մէկ կիրակուան մէջ ամփոփեց ընտրութիւններն, որ քիչ յուզում լինի։ Ընտրութեանց մէկ օրուան մէջ լինելը երկու կուսակցութեան ալ ընտակար է, զի չեն կրնար ամէն տեղ հաւասիլ անոնք որք աւելի ժիր գործող են։ Կը կարծուի թէ վաղուան ընտրութեանց մէկ քանին չպիտի կարենայ անխափան կատարուիլ, զի յեռադիմականք որոշած են խանգարել եթէ գիտնան որ յաղթութիւն իրենց չէ։ Քուէ, քուէ, ահա այս է ամէնուն բերանին և ձեռքին մէջ եղածը։

Առաջիկայ բաստայով պիտի գրեմ ձեզ ընտրութեանց արդիւնքն և պարագայից մանրամասնութիւններն։

Վանեցի

Կաղէթամըրջն 538 նոյմբերու նիւսխէսինէ, Տիարպէքիր թահրիր միւմէյիզի վէ գօմիսիոն քեաթիպի էֆէնտիէր թարաֆընտան վարիա օլան պիր թէլէկրաֆ այնէն տէրճ օլունմուշ իմի։ Պու տէֆա չէհրը մէզբիւրտէն վէ Ջիւֆիգար իմզալը պիր ճէվապ ալըպ, պէր վէճհի զիր տէրճ իթմիշ իսէք տէ, պու պապատ պիղ պիր չէյ տէյէմէյիպ, անճագ շունու իսթար իսէրիզ քի, մէզբիւր նոմէրօտա պուլունան թէլէկրաֆըն միւնտէրիճաթընը թաստիգ իչին, թահրիր միւմէյիզի թարաֆընտան պու բօսթա իլէ տիկէր պիր մուֆասսալ թահրիրաթ տահա արմըշ վէ պու թահրիրաթտա, էֆի միւմիլէյհին էվվէլքի շիքեայաթ վէ միւտտայաթընը մուէյյիտ պիր չօգ վուգուաթ կէօրմիշիզ տիր։ Պունտան մաատա, Տիարպէքիր մէրխասասը փիլիպոս վարդապետ տախի մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, էֆի մումայլէյհին իսթիգամէթ ու էհլիյէթինէ շէհատէթ իթմիշ, վէ ազ ու ինֆիսալինին հագգընը օրոուզունու պէտան իսէրէք, իպգասընը թալեպ իյլէմիշ օլաուզունտան, պու հալտէ թահրիր միւմէյիզի վէ գօմիսիոն քեաթիպի էֆէնտիներուն վրայ դեռ անհամաձայնութիւն կայ։ Վերջապէս մեծ իրարանցում կայ ամէն տեղ։ Առաջնորդարանը յատկապէս մէկ կիրակուան մէջ ամփոփեց ընտրութիւններն, որ քիչ յուզում լինի։ Ընտրութեանց մէկ օրուան մէջ լինելը երկու կուսակցութեանն ալ ընտակար է, զի չեն կրնար ամէն տեղ հաւասիլ անոնք որք աւելի ժիր գործող են։ Կը կարծուի թէ վաղուան ընտրութեանց մէկ քանին չպիտի կարենայ անխափան կատարուիլ, զի յեռադիմականք որոշած են խանգարել եթէ գիտնան որ յաղթութիւն իրենց չէ։ Քուէ, քուէ, ահա այս է ամէնուն բերանին և ձեռքին մէջ եղածը։

Առաջիկայ բաստայով պիտի գրեմ ձեզ ընտրութեանց արդիւնքն և պարագայից մանրամասնութիւններն։

Վանեցի

Կաղէթամըրջն 538 նոյմբերու նիւսխէսինէ, Տիարպէքիր թահրիր միւմէյիզի վէ գօմիսիոն քեաթիպի Հիւսէին իմզալը պիր թէլէկրաֆ կէօրիւլիւպ քէմալը թէահճիւպլէ օգտունուս։ Մինտէրիճաթը քեամիլէն խիլա իր վագտա օրուզունտան, մէսմուաթ վէ թահգիգաթը սահիհէմի իճմալէն պէյանէ մէճպուր օլուսմ։ Շէօյլէ քի, միւմէյիզի մուսայլէյհ ըիֆգատաթը մէմուրլիկնի թահրիրիյէսինէն պիր թագըմ ասիզէրի պիզայրը հագգընը պիրեր պէհանէ իլէ աղ վէ եէրլէրինէ լիրալար ալարագ տիկէրլէրինի նասպ իյլէտիկինտէն, վէ ոայիր եօլուզ մուամէլաթընտան պահսլէ մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ շիքեայէթ օլունմասը իւղերինէ, թահգիգաթ վէ մուհաքէմաթը լազմէ տիր իճրասը հագգընտա նէզարէթը միւշարիլէյհատէն մադամը վիլայէթէ միւթէատտիտ էմրլեր կէլտիկինէ վէ մէմուրլիկնի մուամիլէյհիւմտէն զատը վէ թաատտիսինէ ուղրայան վէ բէրիշանլի հալ իլէ խան քէօշէլերինտէ դալըպ, սիւրինէնլեր ճանիպինտէն պիր չօգ արզուհալլեր վէրիմէեէ պաշլատըրնա պինա էն, մէճլիսի իտարէի վիլայէթ մարիֆէթիյլէ թէագիգաթը խթինթագիյէ վէ մուհաքէմաթը իճազկէլերինէ միւպաշերէթ օլունուպ, հագգընտաքի իսպարտաթ հագլը օրոուզունու քէնտիմիզճէ ճէզմ իյլէմիշիզ տիր։

Պու մուգատտիմէ միղէ շունու տա պէեան իսէրիզ քի, պու կիւնքի կաղէթամըրջն իքինճի սահիֆէսինին թա պաշընա տէրճ իթտիկմիզ իսթարը մախսուս մուճիպինճէ, պունտան պէյլէ շախսյաթա այիտ օլան վէ մէնաֆիի միլլէթ ու տէվլէթէ մուվաֆֆէգ օլմայան մէքթուպ վէ մէպգալէլերի գապուլ իթմէյուպ, անճագ մէսարիֆի թապիյէլերի օլուն պէրապեր կէօնտէրիլմիքտէ, տէրճ իսէճէյիզ։

Իշթէ մէզբիւր ճէվապնամէնին սուրէթի աթիտէքի տիր։

Տէրսաատէթտէ էրմէնիճէ Թէրճէմանը էֆէնտիսը կաղէթտը մանթպասընա։

Ղազէթայը միւթէպէրինիզին 538 նումէրօրու նիւսխէսինտէ, Տիարպէքիր թահրիր միւմէյիզի Հասան թահսին վէ գօմիսիոնը քեաթիպի Հիւսէին իմզալը պիր թէլէկրաֆ կէօրիւլիւպ քէմալը թէահճիւպլէ օգտունու։ Մինտէրիճաթը քեամիլէն խիլա իր վագտա օրուզունտան, մէսմուաթ վէ թահգիգաթը սահիհէմի իճմալէն պէյանէ մէճպուր օլուսմ։ Շէօյլէ քի, միւմէյիզի մուսայլէյհ ըիֆգատաթը մէմուրլիկնի թահրիրիյէսինէն պիր թագըմ ասիզէրի պիզայրը հագգընը պիրեր պէհանէ իլէ աղ վէ եէրլէրինէ լիրալար ալարագ տիկէրլէրինի նասպ իյլէտիկինտէն, վէ ոայիր եօլուզ մուամէլաթընտան պահսլէ մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ շիքեայէթ օլունմասը իւղերինէ, թահգիգաթ վէ մուհաքէմաթը լազմէ տին իճրասը հագգընտա նէզարէթը միւշարիլէյհատէն մադամը վիլայէթէ միւթէատտիտ էմրլեր կէլտիկինէ վէ մէմուրլիկնի մուամիլէյհիւմտէն զատը վէ թաատտիսինէ ուղրայան վէ բէրիշանլի հալ իլէ խան քէօշէլերինտէ դալըպ, սիւրինէնլեր ճանիպինտէն պիր չօգ արզուհալլեր վէրիմէեէ պաշլատըրնա պինա էն, մէճլիսի իտարէի վիլայէթ մարիֆէթիյլէ թէագիգաթը խթինթագիյէ վէ մուհաքէմաթը իճազկէլերինէ միւպաշերէթ օլունուպ, հագգընտաքի իսպարտաթ վէ միւշթէքիյաթը մադրունու սրհհէթ իտուկի ուճ կէօսթէրմէեէ պաշլայընճա, լիէճլիւլ իսթիճվապ պիր կիւն երինէ մէճլիսի մէղբիւրէ խսթէնիլտիքտէ, յատագլ սերխոշ օլուուզու հալտէ կէլէրէք, մուղայիրի էատպ վէ հայտ վէվզայիֆի ինսանիյէեէ նասէղա պիր թագըմ թէֆէվվիւհաթը մէճնունանէեէ իճթիրա իյլէտիկինտէն, քէյֆիյէթ մէճլիսի մէղբիւրտէն պա մաղպաթայի թէլէկրաֆիյէ նէզարէթը միւշարիլէյհատիպ պիլմիրիմիշ վէ անը իւղերինէ ինֆիսալի վուգուա կէլմիշ վէ էլհալէթու հալիհի քէմալը տըզդաթ վէ հագգանիյէթ իլէ իճրասընա տէվամ օլունմադտա օլան թահգիգաթ, էսկիտէն պէրու էլինէն ումումիյէտէ տէվերան իթմէքտէ պուլունան մումայիլէյհին էնվայի սիրաթ վէ իրթիքեապաթընա տէլալէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Իշթէ շու թաֆսիլաթտան սէպէպը ազլի մալիւմ վէ զիքր օլունան թէլէկրաֆտա եազըլը չէյլեր թէմամը իլէ քէնտիսինէ մասատագ օլաճաղընտան վէ վալիմիզին ինտինտէ սուի իտարէ վէ իրթիքեապը օլան մէմուրլարը գաթան հայսիյէթ վէ իթիպարը օլմայըպ, ընֆիէթ վէ իսթիդամէթլէ իյֆայի վազիֆէ իտէնլեր ֆէվգէլատէ մուազղաղ վէ միւհթէրէմ պուլունտուզունտան, վէ թահրիր գալէմինտէ պուլունան էվրաղը տըշարը աթտըրըլըղընը գաթան ասլը օլմատըղընտան, վէ գօմիսիոն քեաթիպի Հիւսէին էֆէնտինին միւմէյիզի մումայիլէյհին միւթէճասը օլտուզու սիյեաթտէ մուլին վէ միւշթերէք օլտուզունուն խապեր վերիլմէքտէ օլմասընտան նաշի, օնուն տաթահգիգաթընա պագըլաճաղընտան անլաշըլաճագ հալինի պէեան իտէրիմ։ Շիմտիլիք շու հագիգէթին միւթէպէր ղազէթանըզա տէրճ իլէ իլան պույրուլմասընը ըէճա իտէրիմ։

95 մայիս 11

ՍԱՐԸ ԶԱՏԷ ՁԻՒԼՖԻԳԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բարեւ։ Վեւէլ Դուէլոյ

Բաթրիք վէքիլի Իզմիրլեան Գեր. Մաաթէոս Սրբազան հաղրէթլերինին վէքալէթի թաստիգի իչին միլլէթ թարաֆընտան կէչէն սալը կիւնիւ Պապը Ալիյէ պիր հէյէթը մէպուսէ կիթախին-տէ, խաթըրա կէլէճէյի վէճհլէ, Սատրազամ միւսթէշարը շէօյլէ տէմիշ իսի։ «Նասըլ քի տէյօրսունուզ, էյէր միլլէթ, քէնտի բաթրիկինտէն խօշնուտ օլուպ իսթիֆասընը գապուլ իթմէօր իսէ, մէմուրիյէթինտէ տէվամ իթմէսինէ դանտըրընը։»

Էկէր Բաթրիդ Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերի պաշդա պիր սէպէպտէն ասլայը իսթիֆա իթմիշ օլայտը, միւշարիլէյհ հաղրէթլերինի դանտըրմայա միլլէթ պէլքի մուվաֆֆագ օլապիր իտի. հալ պու քի միւշարիլէյհ հաղրէթլերի էօյլէ, սէպէպլերէ մէպնի իսթիֆա իթմէեէ մէճպուր օլմուշ տուր քի, միլլէթ ու մումէն էսպապը մէղբիւրէնին հալլինի արզու իթմէքտէ իսէ տէ, պու խուսուս, քէնտի գուվէթինին մաֆէվզինտէ օլուպ, անճագ հիւքիւմէթի Սէնիյէնին հիմմէթինէ միւհթաճ պուլունմագտա տուր. չինքի հիւքիւմէթը միւշարիլէյհա գուվվէյի մատիյէյ մալիք օլուուզունտան, ըսլահաթը ճէտիտէ վէ թանզիմաթը խայրիյէնին տէրհալ իճրասըյլա, հէման միւթէմատիէն էրմէնիսթանտա վուգու պուլան մէզալիմ վէ թէատտիսաթը տէֆինէ վէ էմնիյէթի հալ հասըլ իթմէյէ միւգթէտիր տիր։

Իշթէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ պունա հիմմէթ ու ինայէթ պույուրտուգլարընտա, էսպապը մէղքիւրէ տէֆ օլարագ, միլլէթ տալի քէնտի արզուսինէ մուվաֆֆագ օլուր, վէ կէրէք միլլէթ վէ կէրէք տէվլէթ շիւպհէսիզ պու եիւզտէն իսթիֆատէ իտէպիլիր։

Իմտի էվվէլքի կիւն պէեան իթտիյիմիզ կիպի, երինէ թէքրար իտէրիզ քի, Բաթրիք հաղրէթլերինն, իսթիֆալերինէ ըմուէտտի օլան էսպապը մուճիպէնին հալլ ու տէֆի, վէ պու սուրէթլէ միլլէթ ու մէմուրլիկնի գապուլ իթմիշ վէ իւլերուտէ Սրբոյ Թարգմանչաց իլէ Սրբոյ Հալիսինի տախի ունութմայըպ մահրում պրազմայաճաղընտա թէէմինաթ վէրմիշ օլտուզունու մէսրուրիյէթը գալալ իլէ սիգէ իչար ու թէպիզ իտէրիմ։»

Օ զէմանտան պէրու Սրբոյլար տայիմա թէտարիքեաթը հարպիյէ իճրասըյլա օղրաշտրզլարընտան, ան գարիպ մուհարէպէեէ կիրիշճէճլէրինտէ հէման հիչ շիւպհէ եօգ իտի։ Ցուլիսին սօնլարընտա հարպիյէ նազըրը Սավա Կրուիչ 3000 քիշիտէն իպարէթ պիր քիշիւք գօլ թէշքիլ իտիպ, Թիմօգ չայը իւղերինտէ պէքլէթմէեէ, նիզամիյէ օրտուսունուն պիր մըգտար էսկի ասքէրինի ճէլպ իթմէեէ, վէ պու սուրէթլէ թօքճու վէ սիւարի պիրլիքտէ օլարագ, թալիմկեահլարա 24 թապուր ասքէր թօրլամաեա մէղունիյէթ ալը։ Քէզալիք նազըրը միւշարիլէյհ էշեա վէ պէկիր միւպայաա իթմէքտէ օլուպ, պու թէտարիքեաթ, ումումէն ասկէրի սիլահլանտըրմայա պիրինճի պիր ատըմ ատտ օլունապիլիր։

Օգոստոս նիհայէթինտէ իշլէր ու մէհարէթլէ գապուլ իթմիշ վէ իւլերուտէ Սրբոյ Թարգմանչաց իլէ Սրբոյ Հալիսինի տախի ունութմայըպ մահրում պրազմայաճաղընտա թէէմինաթ վէրմիշ օլտուզունու մէսրուրիյէթը գալալ իլէ սիգէ իչար ու թէպիզ իտէրիմ։»

Օ զէմանտան պէրու Սրբոյլար տայիմա թէտարիքեաթը հարպիյէ իճրասըյլա օղրաշտրզլարընտան, ան գարիպ մուհարէպէեէ կիրիշճէճլէրինտէ հէման հիչ շիւպհէ եօգ իտի։ Ցուլիսին սօնլարընտա հարպիյէ նազըրը Սավա Կրուիչ 3000 քիշիտէն իպարէթ պիր քիշիւք գօլ թէշքիլ իտիպ, Թիմօգ չայը իւղերինտէ պէքլէթմէեէ, նիզամիյէ օրտուսունուն պիր մըգտար էսկի ասքէրինի ճէլպ իթմէեէ, վէ պու սուրէթլէ թօքճու վէ սիւարի պիրլիքտէ օլարագ, թալիմկեահլարա 24 թապուր ասքէր թօրլամաեա մէղունիյէթ ալը։ Քէզալիք նազըրը միւշարիլէյհ էշեա վէ պէկիր միւպայաա իթմէքտէ օլուպ, պու թէտարիքեաթ, ումումէն ասկէրի սիլահլանտըրմայա պիրինճի պիր ատըմ ատտ օլունապիլիր։

Օգոստոս նիհայէթինտէ իշլէր հիսէմէնտ օլուն. բրէնս Միլան իսէ, հէնուզ զալէպէյի պիհագղն մուհագգագ կէօրէմէտիյի էչին, բէտտ իթտի։

Սեպտեմբեր էվասիթինտէ թօքճու-Տէրէտէ պուլունան սէքիզ թապուր նիզամիյէ բիյատէ ասքէրի, սօղրատան թէշքիլ օլունաճագ 32 թապուր ասքէրէ պիր պաշլանկըճ օլմագ իւղրէ, Նէկօթին, Ալէքսինաց վէ Իվանիճա իւղերինէ սէվգ օլունտու։

Սեպտեմբեր նիհայէթինտէ միրալայ Կրուիչ Տրինա, Մօրավա վէ Թիմօգ իւղերինէ վաղ օլունաճագ տէօրթ գօլ օրտունէն երզագ ու մէքիւլաթը իչիւն, եէրլի պէօյիւք թիւճճարլարլա բաղարըզլար իթտի. եինէ օ վագըթ հարպիյէ մէմուրիյէթլերինէ պիր թագըմ եէնի մէմուրլար նասպ ու թային օլունտու։

Սահիհէն Սրբոյլարըն բարատը եօգ իտի, լաքին Ռուսիա վէրտի, վէ բրէնս Միլան իլէ քէնտի գուվվէթլի համիսի արասընտա պիր իթթիֆագ պուլունտուզու այան աշիքեար անլաշըլտը։ Նոյեմբեր իպթիտասընտա Ռուսիա թարաֆընտան Պէլկրատա էլչիյէ կէլէն Մ. Բէրսիանի, Սրբոյ հիւքիւմէթինէ պիր միլեօն կիւմիւշ ռուպլի թէսլիմ իթտի, վէ Սրբոյ օրտուսը հարպա պաշլատըղը կիւնտէն մուխասէմաթը խիթամբէզիր օլուուզու կիւնէ գատար հէրայ պու գատար մէպլաղ վէրիլէճէյինի տէ սէօյլէտի։

Օ վագըթտան թէտարիքեաթը հարպիյէյէ ֆէվգէլատէ պիր խահիշ վէ կէրմիյէթլէ տէվամ օլունուր։ Կիւզ թալիմէրի պէհանէսիյլէ հոկտեմբեր 7տէ 29 թապուր սիլահլանտըրմըշ օլուպ, նոյեմբեր 8տէ 27 թապուր վէ 21տէ 14 թապուր սիլահլանտըրըլար վէ սընըֆը մուգատտէմ իլէ սընըֆը թալի տէլէ» ասկէրի քեաֆֆէթէն հաղրլանընճայա գատար, պու թէտարիքեաթա տէվամ օլունտու։ 1876 սէնէսինտէ օլտուզու կիպի տէ կէօնիւլիւ գօլլարը թէշքիլ օլունարագ, պու գօլլարա էսկի Սրբոպսիթան Սրբոյլարը, Պոսնալլար, Ալսթրիա Սլավլարը վէ Պուլկարլար եազըլարլար։

(Տէվ.)

լէթին «էվկիւլիւմ» օլան Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին, ումում միլլէթին արզուսու միւճիպինճէ, բաթրիգլիք քիւրսիւսինտէ պագը գալմասը իչին, միլլէթ մէպուսան մէճլիսի տօղրուտան տօղրու Պապը Ալիյէ պիլ միւրաճաա, միլլէթին հագը շիքեայէթընը վէ մաթլուպաթընը խալիսանէ արզ իթմէկի տիր։

Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ, մառուէթէն վէ ֆիիլէն Էրմէնի միլլէթինի տէրհալ մէմնուն վէ խօշնուտ իթմէք էֆքեարընտա պուլունաճաղընը սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէպիլիրիզ. չիւնքի միլլէթին մաթլուպաթը, տէվլէթը Ալիյէնին մէնաֆիինէ ասլա վէ գաթան մուղայիր օլմատըգտան պաշգա, բէլքէ տէ ֆայիտէլի տիր։ Շէօյլէ քի հէմ Էրմէնի միլլէթի, հէմ տէվլէթը Ալիյէ, հէմ խազինէյի ճէլիլէ վէ հէմ տէ միւսլիւմանլար իսթիֆատէ իտէճէքլէր տիր. զիրա թէէմին օլունտուղունա նազարէն, սուի իտարէտէն տօլայը թաշրալարտա Թիւրքլէր տախի մատտի վէ մանէվի սէֆալէթէ տիւչար օլմագտա տըրլար։

Իշթէ հալ պու մէրքէզտէ օլտուղունտան, հիւքիւմէթը սէնիյէնին քէնտի մէնաֆիի աէյհինտէ պիր հարաքէթտէ պուլունարագ, կէրէք Էրմէնի միլլէթինի վէ կէրէք Օսմանլըլարը մառուէթէն վէ ֆիիլէն խօշնուտ իթմէք խուսուսընտա պիր տագիգա պիլէ ինամամալըդ։

—

Ըուլտան ժօմիւթու

Էրզրումտան մայիս 19 թարիխի իլէ վարիտ օլան պիր գըթա մէքթուպտան, աթիտէքի հավատիս միւսթէպան օլմուշ տուր։

«Գօմիսէրլէր հազարաթը մայիս 8 տէ պուրայա վասըլ օլարագ, ինթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունուպ, 21 բարէ թօփ աթըլմըշ վէ մէմուրինի միւլքիյէ վէ ասքէրիյէտէն պագըլարը 3 սաաթ, վէ պագըլարըտա 12 սաաթ մէսաֆէլի մահալէ գատար իսթիգպալէ կիթմիշլէր տիր։

«Միւշարիւլէյհիւմա գօմիսէրլէր հազարաթը իւչ կիւն Պայպուրդտա իգամէթ իթմիշլէր, վէ Թրապզօնտան հարաքէթլէրինտէն 12 կիւն սօնրա, շէհրիմիզէ միւվասէլէթ էյլէմիշլէր տիր։

«Գօմիսէրլէր հազարաթը 'իթտիքլէրի հէր պիր գարիյէ վէ գասապատա իճրաի թահգիգաթ իթմէքտէ, էհալինին հալինի աղնամագտա, իսթիքեալէրինի վէ արզուհալլարընը տինլէմէքտէ, վուգու պուլան մէզալիմ վէ թէաատիյաթը վէ կիրիֆթար օլտուգլարը հէր տիւրլիւ ըէնճիտէլէրի գայտ իթմէքտէ իտիլէր։

«Մայիս 9տա իշէ միւպաշէրէթ իտէրէք, շիմտիքի հալ. եալընըզ թահգիգ վէ թէտգիգ իլէ օղրաշմագտա տըրլար։

«Պիր հաֆթա զարֆընտա, մէմուրին ալէյհինտէ պիր չօգ արզուհալլէր վէ մահալլը իհթիյաճաթընճա ըսլահաթա վէ թանզիմաթը խայրիյէյէ տայիր խայլի լայիհալէր թագտիմ օլունմուշ տուր։

«Թալիմաթտա կէօսթէրիլէն էսաս միւճիպինճէ, ժանտարմա իչին պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, գօմիսիօնը մէզքիւր վիլայէթ զապթիյէ նէֆէրաթընըն միգտարընը գարարլաշտըրաճագ տըր։

«Իշպու գօմիսիօնտա Էրզրում, Պայպուրդ վէ Էրզինկեան իտարէ մէճլիսի ազալարընտան պազը զէվաթ, ասքէրիյէտէն պիր գայմագամ վէ վալի բաշա հազրէթլէրի վէ Ազարէկեան Սարգիս էֆ. պուլունմագտա վէ Եուսուֆ բաշա հազրէթլէրի տախի րիյասէթ իթմէքտէ տիր։

Մուհաֆիզլիգ ուաշինորդու Գէրյարութիւն Սրբազան վէ Գէրվահան վարդապետ պու կիւն գօմիսէրլէր հազարաթընա վիզիթա վէրտիլէր։ Միլլէթտաշլարըմըզտան չօղու հէր կիւն միւշարիւլէյհիւմա գօմիսէրլէր նէզտինէ կիտիպ, իֆատէի հալ վէ միւլագաթ իթմէքտէ տիրլէր։

«Ջէվտէթ միւշարիւլէյհիւմա սաաթ իւչտէն 11 է գատար չալըշմագտա օլուպ, քէնտիլէրինէ տայիրէի ասքէրիյէտէ տախի տէօրթ օտա գօմիսէր տայիրէսի թախսիս գըլընմըշ տըր։

«Էօյլէ զանն օլունուր քի գօմիսէրլէր հազարաթը պուրատա իւչ այ գատար մէմուրիյէթլէրինի իֆա իտուպ, պուրատան Պայազիտէ, Մուշա վէ պատէհու Գըշըն Վանա կիտէճէքլէր վէ իւք պահարտա տախի Էրզինկեանա վէ Տէրսիմէ վէ օնտան տախի Թըրապիզօնա ավտէթ իտէճէքլէր տիր. չիւնքի Թրապիզօն խալահաթը տախի միւշարիւլէյհիմա հազարաթընա իհալէ պույրուլմուշ տըր։

«Գօմիսէրլէր հազարաթը իյֆաի մէմուրիյէթ իչին պէօյլէ գըյրէթ կէօսթէրմէքտէ վէ էհալիյի մէմնուն իթմէք մէրամընտա պուլունմագտա իսէլէր տէ, թալիմաթլարընըն նէտէն իպարէթ օլտուղու հէնուզ աղնաշըլամամըշ տըր։

«Էյէր էսասէն ըսլահաթը ճէտիտէ իճրասը իչին սէլահիյէթ վէ թալիմաթը մուքէմմէլէլէրի վար իսէ, միւշարիւլէյհիւմա հազարաթընտան մուհասսէնաթը ազիմէ պէքլէնիր։

«Եօգ, էյէր ըսլահաթը էսասիյէ վէ թանզիմաթը մաթլուպէ իճրասը իչին միւքէմմէլ սէլահիյէթ վէ թալիմաթ վէրիլմէմիշ իսէ, հալը հազըրտէ հիչ թէպէտտիւլ վագը օլամայաճաղընը վէ պէքի տէ տահա ֆէնա օլաճաղընը շիմտիտէն սէօյլէյէպիլիրիզ։»

—

. . . խմբագիր,

Յառաջիկայ կիւրակէ Յունիս 3 Գուզկունճուգ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյս տօնախմբութիւնն ընլալով, նախկին Պատրիարք Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ և քարոզութեամբ ժողովուրդը պիտի մխիթարէ։ Այս շնորհաբաշխութեան հանդէսը վայելելու համար կը խնդրեմք որ ի գիտութիւն ջերմեռանդ ժողովրդոց սոյն ծանուցումն հրատարակելու շնորհ ընէք։

31 Մայիս 1879

Ատենադպիր Ատենապետ
Պօղոս Յ. Սերվերեան Կարապ. Յ. Պէշիկթաշլեան

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆ Նէզարէթինտէն իլան.

Խալիլ բաշա վագֆընտան Գատը գարիյէսինտէ Քիլիսէ սօգաղընտա Ալիքսան էօհտէսինտէն մահլիւլ օլան խանէ ալթմըշ պու գատար պին ղուրուշ մուաճէլէ իլէ Սարրաֆ Սարգիս աղա էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ իսէ տէ, վէրասիյէ բէյ աքչէսինտէն մատասը պիր մահտան միւթէճավիզ թէսլիմ իտէմէտիյի, վէ պու միւլլիւ մահլիւլ մուաճէլաթընըն նիհայէթ օն կիւնէ գատար թէսլիմ օլունմասընը հալտէ բէյ աքչէլէրի զապթ օլունարագ, մահլիւլ օլան հէր նէ իսէ, թէքրար մէզատա վէրիլիպ, ֆիրուխթ օլունմասը նիզամընտան օլմագլա, մէնզիլի մէզքիւրը շէհրի Ռամազանըն 21ինճի բէնչշէնպէ կիւնիւնտէն իթիպարէն, էրթէսի խաֆթա 28ինճի բէնչշէնպէ կիւնիւ մէզատէ վէրիլէճէյինտէն, թալիպ օլանլար եէվմի մէզքիւրտէ, էվգաֆը հիւմայուն խազինէսինտէ մէվճուտ պուլունմալըրը։

21 Ճէմազիէլ էվվէլ 96.

Թօբխանէյի ամիրէ իչիւն միւպայաալըն լիւզումլու կէօրիւնէն օն պին թօնէլաթօ ինկիլիզ նիւգաթը մատէն քէօմիւրիւնիւն տօգսան պէշ սէնէսի հազիրանըն տէօրտիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ միւնագասասը իճրա օլունաճաղընտան վէ շէհրը մէզքիւրուն 11ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ տախի գարարը գաթիի վէրիլէճէյինտէն, պու քէօմիւրիւ իթայէ թալիպ օլանլարըն էվսաֆ վէ շէրաիթինի անլամագ վէ թէնզիլաթընը իյֆա իթմէք իւզրէ, Թօբխանէյի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

31 Մայիս 95.

Հասքէօյտէ Շահնազարեան մէքթէպի սօգաղընտա փէշտիմալճըեանլարըն պէօյիւք խանէսինին պաղչէսի գարշըսընտա պուլունան էվ քիրալըգ օլուպ պու էվին եէտի օտասը, պաղչէսի, գույուսու վէ սարնըճը վարտըր։ Թալիպ օլան, Հասքէօյտէ Պատրիկեան Շէքէր գույումճու Ճամպաղեանա Վարպլիմ էֆ.նին 40 նումէրօլու խանէսինէ, վէ եախօտ Ղալաթատա Բազարպաշը Բէշիկ բաշընըն Թիւրպէսի գարշըսընտա էֆ. ի մուայէնէսին գրամաթիքէի Օսմանիսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

Պիր միւլք ու տէվլէթին մամուրիյէթի իլմ ու սանաաթըն թէգատտիւմի իլէ հասըլ կէլիւյի կիպի, էհլի իլմ ու սանաաթըն կիւն պէ կիւն թէքէսսիւրիւտէ էհալինին թէշվիգ վէ հիւսնի գապուլիյէթի իլէ հասըլ օլաճաղընը պէմ պիլիր. պու ճիհէթլէ պու հիւսնի գապուլիյէթէ մազհար օլունաճաղը իւմիտ իտիլէրէք, պիր գաչ սէնէտէն պէրու պիր մէմթազամ խուրտէվաթ փապրիգասը քիւշատ օլունմագտա թէշէպպիւս օլունմուշ, վէ հալա օրասը պու տէֆա մուվաֆֆագ օլունմուշ իսէ տէ, շիմտիքի հալտէ խուրտէվաթըն հէր ճինսինտէն պաշլանըլմայըպ, եալընըզ գիպրիթ իմալինէ պէտ օլունմուշ, վէ հէր նէ գատար եազըն վագըթտա իւչ նէվի քիպրիթտէն եանի կէրէք միւսէվվէր կէրէք տէօրթ քէօշէլի վէ կէրէք չէչհանէլի ճինսլէրինտէն տէ սաթըլաճագտա, շիմտիլիք եալընըզ միւսէվվէրինտէն ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։

Ֆապրիգայի մէզքիւր, Պէյօղլունտա տէվլէթլու Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինին էթիյէ լէյսարուֆընտա պուլունան ֆապրիգա տըր, վէ մամուլաթը տախի շիմտիլիք Քէօբրիւ պաշընտա վագը խանընտա իւրիվի նումէրօլու մաղազատա սաթըլմագտա օլուպ, սըբարիշ վէ հէր նէվի մուամէլէ իչին «Պէշիր վէ շէրիքլէրի» նամընա միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլիր։

Օ ԼԻՕՆ Տ՝ՕՐ

ԳԱԼԱԹԱ

ԹԻՒՆԷԼԻՆ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

ԷԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Ն° 8

—

Մէզքիւր մաղազատա էրքէք իչիւն Բարիզին վէ Լօնտրանըն սօն մօտասընտան օլարագ հազըր րուպալար ֆիրուխթ օլունուր։

Ֆ. ԿՐՈՒՆՊԱՎՆ Է ԴՕՄԲ.

Պէյօղլունտա վօզի Թօգատլեան Ֆրանսըզ խաստախանէսինին գարշըսընտա, ճագատէսինտէ միւթէվէֆֆա Փամալը էճզաճըպաշը էճզախանէսինտէ պուլունան Գալֆաեան օլան Գիրագոս էճզաճը իլէ, թէճրիպէլի էճզաճըլարտան, էմրազը պաշճա (էպէյլիք) վէ ճէրրահի խուսուսլարընտա մէհարէթի մախսուսէ պուլունան, վէ էմրազը ճահիլէ իչիւն քէնտիսինէ Պարիզտէ էգօլը Մէտիքալ մէքթէպինտէն տիփլօմա, Սթանպօլտա հիչ պիր թապիպտէ պուլունմայան Թագտիրի միւթալէասընը հայիզ Տօգթէօր Սիմասթօբուլօս, ճումա կիւնլէրի էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրայա գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խաստաքեանը մէճճանէն թէտավի պույուրմագտա տըր։

Քէզա մէզքիւր էճզախանէտէ Տօգթէօր Սթամէլլօ, հէր կիւն մէճճանէն խաստաքեանը պագմագտա տըր։ 38

ՖԷՆՆԸ ՍՆԷՉԱՐԻ ՏՕՔԹՕՐԸ

Մ. ԱՄԱԼՈՒՍԻ

Բահ–Բլէճ ելէն Բէյլէրպէյ օլունան հաստալը

Ամալուսինին բահսէթլէր իչիւն օլան հօսպարը բէք ֆայիտէլի օլուպ, ինկիլթէրա վէ Ամերիքայա մէյտանը գազանմըշ տըր։ Վէ Հալէպ գազետէլէրի ինկիլթէրէյէ տէֆ նաֆի տիր։

Պու հասպար Գալաթատա Գարաքէօյտէ Թըրամվայ մէրքէզի գարշըսընտա 32 նումէրօտա Սիմօնի Ամալուսինին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

Քէզա Սթամպօլտա Նէնի ճամիի Շէմսիյէճիլէր սօգագընտա 51 նումէրօտա Քիւչիւքեան սիւրատէլէրին մագազասընտա, Պաղչէ գաբուսունտա 13 նումէրօտա Մ. Վիչէն Գասապեան էճզախանէսինտէ, վէ Սուլթան Ահմէտտէ տօղրու եօլտա Ֆիրուզ աղա ճամիի գարշըսընտա 110 նումէրօլու Ալայլըմի Սէմա էճզախանէսինտէ, վէ քեաֆֆէի մէրքէզ էճզախանէլէրինտէ պուլունմագ տատըր։ 6

Տօքթէօր Մարքէ

Տօգթէօր Մարգի Վիէննա մէքթէպը թըպպիյէսինտէ, վէ Էվրոբա վէ տէվլէթի Ալիյէ խաստախանէլէրինտէ օն պէշ սէնէտէն պէրու պուլունտուղու կիպի, պու քէրրէ Ղալաթատա Մուխանէտէ կէօմիւք գարշըսընտա Ն° 8 Էսքէրանի նամ էճզախանէտէ սաաթ իւչտէն ալթըյա գատար, վէ Սթամպօլ Պաղչէ–Գաբուսունտա կէօմիւք գարշըսընտա Սօլի-րիատիս էճզախանէսինտէ սաաթ

ճէտիտէն տօգուզա գատար, պազարտան մաատա վէ ֆուգարայա մէճճանէն օլարագ հէր պիր խաստալըգ, վէ ֆէրէնկի վէ պէլասօպլուգտա վէ սէյրի պագըր իսէ վէ զայիֆլիգ վէ պաշ աղրըսը իլէ մաղլուպ պեճէճէ խուսուսընտա մէճճանէն պագմագտա տըր։

Գուռուշ վապըրլար Կալաթատա տօղրու եօլտա 175 նումէրօլու Սէհհէթ էճզախանէսինտէ պուլունուր։ 4

ՕՐԻԱՆ

ԹՈՒԹՈՒՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՖԸՐՄԸՆԷՃԻԼԷՐ

ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ ԷՍՔԻ ԵԱՂ–ԳԱՊԱՆ

ԽԱՆԸՆՏԱ Ն° 26

Պու աէֆա պանտըրըլար մէճիտիյէ աղչէյէ թահվիլինտէն տօլայը, պիզ տախի թիւթիւնէ ըռմիզին հէր նէվինի էսքի թէրթիպտէն իւչ աէրէճէ տահա ալա վէ էնֆէս աուբէթտէ խալաս վէ խամ իտէրէք, մէճիտիյէ իլէ ֆիրուխթունա մէճպուրիյէթ հասըլ օլտուղունտան, ըէժիտէն ալըմ վէ անճագ պու պէմս իչին թէնտէ ճանըմ կիպի սագլայըպ օլտուղում պիր խայլը թութը գըլաջ գօղուլու վէ ալա Եէնիճէնին պօղ չա վէ կէօզէլ թիւթիւնլէրինի սարֆ վէ իհզար իտէրէք, պիլիմալ հէր թիւրլիւ օլան թէբօլարըմըզ, վէ պիլիմալէ թիւթինճիւ թիւքքեանլարընտա տախի փիրութխտիւնա մուպաշէրէթ օլունմուշ, վէ պու թիւթիւնլէր էսքիխինտէն ֆարգ օլունմագ իւզրէ, հէմ թէքէլի թէնէքէլէրի տախի կէօրիւնմիշ տըր։ Բիլլաճէն արի օլտուղու վէճհիլէ սալմագսէթ աճըգ վալթանտաշլարըմըզըն պիր խումէթը սաթրըլմագ մալուպ թալիպ։ Պատէնա բարլէթ պույրուրաքտա միւչթէրիլէրի միւրթիւ հէր սաաթ մէմնուն իտիլէճէյի վէ խօշնուտ օլաճաղընը իւմիտ իտէնէրէք, լէզէթ աէյթիլմէքտէ տըր։ Տէրսաատէտէ մէզքիւր թէխրիրը թահիր օլունմուշ իսէ, պու թէրէքէ իւմիտ իտէրէք, քէզալիք հէր բուլլուգ իւմիտ իւզրէ աէլիլ օլունուր։

Մունճէուսօն Հօզագօրծական Ընկերութիւնին թէբրագըըը հազգընտա իսթիշարէ օլունաճաղընտան 3 հազիրան 95 բազար կիւնիւ սաաթ իքիտէ ընկերութեան ժողովէ թէճէմիւիւ թէնպիհ կէօրիւլմիշ տիր։ Հիսսէտարան էֆէնտիլէրին ընկերութիւն գահվէսինտէ թէշրիֆ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Էնէ–Քիւրճեան Գէօրք Ֆրանսըզեան

30 մայիս 95.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 12 Յունիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.		97– 3/16
Օսմ. էսհամը աչըլըը		12–
» »	գարանտը	11–7/8
Իսթիգրազ 65		15–1/4
» 69		14–1/8
» 71		49–3/4
» 72		21–1/2
» 73		13–1/4
Օսմանլը պանգասը		10–3/8
Մըսըր տայրէ. մութա հըտէ		46–1/8
» իմթիյազլը		65–1/8
Ռուսիա իսթիգրազը		85–1/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		25 40

Փարիզ, 12 Յունիս

Ֆրանս. Լոհ. 3 % Ֆր.		85–27 1/2
» »	5 գրօնսուզ	116–95
Օսմ. էսհամը աչըլըը		12–10
» »	գարանտը	12–05
Իսթիգրազ 65	Ֆր.	77–50
» 69		71–25
» 73		67–50
Մըսըր ֆօնտ. մութա հըտէ		228–75
Գրէտի Լիօնէ		693–75
Օսմանլը պանգասը		512–50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի		50–
Իթալիա էսհամը		81–70
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ		25–25

Վիէննա, 12 Յունիս

Աճիօ	ֆլօրին	–
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի		–

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. ում. տիւն աշ. գար.		12–38
Պու սաալաճ աչըլըը		13–
Իսթիգ. 63 (Մուխթօն)	6 % Ֆ	80–
» 65 »	6 % Ֆ.	73.
» 69 (Բինար)	6	70.
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		21–50
» 73	6 % Ֆ.	63 50
Ռումէլի շըմէնտըֆէր 3		48–
Աղճէ ֆայիզի	%	9–
Ըըռօր	Եար.	2–
Հավալէսիզ	»	2–

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4–15
Սթամպօլ պանգասը	6–15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4–
Թրամվայ	2–70

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զըռշտան		Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		106–17
Մէթալիք	»	115–10
Պէշլիք	»	114–
Պագըր	»	178–
Գայմէ	»	1135–
Ինկիլիզ լիրասը		109–14
Ֆրանսըզ ալթունու		87–12
Փօլ		90– 2
Գրիմիզ ալթունու		51–16
Գարպօն գայիմէսի		9–30